

POWIATOWY URZĄD PRACY W GRÓJCU

Analiza lokalnego rynku pracy w powiecie grójeckim

Grójec 2014

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA NA TERENIE POWIATU GRÓJECKIEGO

Z danych statystycznych wynika, że na koniec 2013 r. w Powiecie Grójeckim zarejestrowanych było 3541 os. bezrobotnych, w tym 1774 K, co stanowi 39,4 % ogółu bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 8,1% (XI 2013r). Na koniec 2013r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych tworzyły osoby: długotrwale bezrobotne -1661 osób (46,9%) w tym 851K(51,2%tej populacji); bezrobotni do 30 r.ż. 1395 (39,4%), w tym 791 K (56,7%tej populacji); bezrobotni do 25r.ż. 897 (25,3%) w tym 510 K (56,8 %tej populacji); bezrobotni powyżej 50 r.ż. - 896 osoby (25,3%) w tym 327K (36,4%tej populacji). W roku 2013 zarejestrowało się 4616 bezrobotnych, w tym: 2266 K (49,1%) ; 2364 (51,2 %), bezrobotnych do 30 r.ż.; 1495 (32,4%) do 25r.ż oraz 789 (17,1%) bezrobotnych powyżej 50 r.ż. W podanym okresie wyłączono z ewidencji 4829 bezrobotnych, w tym: 2351 K (48,7%) , 2335 (48,3%) bezrobotnych do 30 r.ż., 1519 (31,5%) i 748 (15,5%) bezrobotnych powyżej 50 r.ż. Należy tu podkreślić, że zarówno napływ i odpływ bezrobotnych do 30 r. ż. jest bardzo wysoki w stosunku do wielkości populacji bezrobotnych w tej kategorii.

Liczba osób po 50 r. ż. wynosiła : w 2010r. - 833 (25%), w 2011r. – 817 (23,8%), w 2012r. – 882 (23,5%) oraz w 2013 r.- 896 (25,3%). Jak widać liczba zarejestrowanych bezrobotnych po 50 r. ż. utrzymuje się na podobnym poziomie. Analiza tej grupy osób pozwala stwierdzić, że potrzebna jest szybka aktywizacja poprzez objęcie kompleksowym wsparciem i zastosowanie odpowiednich instrumentów rynku pracy, aby nie generować większego bezrobocia . Ponadto podkreślić należy , że w tej populacji dominują mężczyźni (63,5%) oraz osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe stanowią 44,1 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych

Wszystkie dane statystyczne pochodzą ze sprawozdania MPiPS 01 PUP Grójec. Mimo podejmowanych działań wspierających zatrudnienie liczba bezrobotnych po 50 r.ż. wciąż wzrasta. Spowodowane jest to ciągłym kryzysem, odbijającym się także w sferze rynku pracy. Ponadto na 10 gmin wchodzących w skład powiatu grójeckiego 6 to gminy wiejskie, gdzie poziom zurbanizowania jest niski. Z danych statystycznych PUP Grójec za 2013r. wynika, iż mieszkańcy terenów wiejskich stanowili 59,4% ogółu bezrobotnych (2103 os.). Kobiety zamieszkałe na terenach wiejskich stanowiły 57,6% zarejestrowanych bezrobotnych (1022 K). Statystyki nie wskazują na dużą dysproporcję między liczbą zarejestrowanych kobiet i mężczyzn, lecz to sytuacja kobiet na lokalnym rynku pracy jest trudniejsza. Spowodowane

jest to niechęcią pracodawców przekonanych o tym, że kobiety są mniej dyspozycyjne i poświęcają więcej czasu na sprawy prywatne, opiekę nad dzieckiem bądź osobą zależną. Dodatkowo brak jest mechanizmów, które umożliwiłyby wdrożenie prawnych instrumentów wspierających działania z zakresu elastycznych form zatrudnienia, co nie ułatwia kobietom godzenia pracy zawodowej z opieką nad dzieckiem i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Kobiety częściej niż mężczyźni decydują się na niskopłatną pracę, głównie na czas próbny, określony czy umowę – zlecenie gdzie jest normowany czas pracy. Mężczyźni na lokalnym rynku pracy lepiej radzą sobie z problemem braku zatrudnienia pracując sezonowo na czarno w tzw. szarej strefie ograniczając jednak w małym stopniu rozmiary bezrobocia. Powoduje to, że bezrobotni mężczyźni nie odpływają z bazy bezrobotnych powodując nierzetelny obraz faktycznego stanu bezrobocia wśród mężczyzn. Uwzględniając działania dotyczące wsparcia na rzecz mężczyzn obserwujemy, że w większości są oni zainteresowani podejmowaniem działalności gospodarczej, co najczęściej jest zalegalizowaniem wykonywanej pracy. Reasumując problemami lokalnego rynku pracy są w szczególności: niski poziom wykształcenia bezrobotnych, brak doświadczenia i kwalifikacji zawodowych, niska aktywność zawodowa bezrobotnych oraz niedostateczna liczba niesubsydiowanych wolnych miejsc pracy szczególnie dla kobiet.

IDENTYFIKACJA BARIER LOKALNEGO RYNKU PRACY

Na podstawie wywiadów prowadzonych przez pośredników pracy i doradców zawodowych z bezrobotnymi powyżej 50 roku życia, wizytacji i współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, z przedstawicielami samorządów, oświaty zidentyfikowano następujące czynniki utrudniające podjęcie zatrudnienia, samozatrudnienia czy tworzenia nowych miejsc pracy:

- trudne warunki gospodarcze i wysokie koszty pracy powodują, że tworzy się niewiele nowych miejsc pracy, natomiast pracodawcy poszukują tanich pracowników, a takimi są przede wszystkim ludzie młodzi,
- dynamiczny rozwój nowych technologii powoduje, że bardzo często pracodawcy pozbywają się osób powyżej 50 roku życia, które tych technologii nie znają,
- powszechne stereotypy na temat starszych pracowników zniechęcają pracodawców do zatrudniania osób powyżej 50 roku życia (osoby starsze są mniej elastyczne, częściej chorują, nie chcą się szkolić – uczyć się języków obcych, poznawać nowych technologii),

- szczególna ochrona przed wypowiedzeniem umowy o pracę pracowników, którym brakuje mniej niż 4 lata do nabycia uprawnień emerytalnych (pracodawcy nie chcą zatrudniać osób, którzy weszły lub niebawem wejdą w okres ochronny, gdyż później nie mogą ich zwolnić aż przez cztery lata),
- niski poziom wykształcenia, kwalifikacje niedostosowane do potrzeb rynku pracy lub utrata pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- zamieszkiwanie bezrobotnych głównie na terenach wiejskich co utrudnia dotarcie do miejsc pracy, które znajdują się w szczególności w większych miejscowościach,
- osoby te nie są pewne swej wartości na rynku pracy i bardzo nisko oceniają swoje szanse na znalezienie zatrudnienia, niska samoocena powoduje, że mówienie o własnych zaletach przychodzi im z trudnością, co stanowi istotną przeszkodę we właściwej autoprezentacji.
- brak ofert pracy dla osób powyżej 50 roku życia.

Bariery, na które napotyka się przedstawiciele ww. środowiska, mogą wydawać się trudniejsze do przezwyciężenia z racji wieku, szczególnie w porównaniu z młodszymi pokoleniami, by wymienić choćby tylko dużo lepsze przygotowanie techniczne, informatyczne, znajomość języków obcych, niezbędne do konkurencyjności na rynku pracy. Bezrobotni ci niechętnie podejmują działania w zakresie samozatrudnienia poprzez rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej z uwagi na ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia. Z drugiej strony nie są również pracownikami poszukiwanymi na staże, z uwagi na to, że pracodawcy koncentrują swoją uwagę na osobach młodych, łatwiejszych do zrekrutowania, gwarantujących realizację wyznaczonych zadań. Ponadto ww. grupę charakteryzuje znacznie mniejsza mobilność zarówno wewnętrzną, jak i zewnętrzną, obawy związane ze zmianą stanowiska lub pracodawcy. Wyżej wymienione przyczyny powodują nierówne traktowanie na rynku pracy. Problem niskiej aktywności zawodowej osób starszych oraz ich dyskryminacji na rynku pracy jest obecny i z pewnością a m.in. w związku z postępującym starzeniem społeczeństwa, będzie się nasilał.